

Ammatillisten opettajien polku opettajuuteen.

Arvoisa puheenjohtajisto, valtuusto kollegat ja hyvät kuulijat.

Kaikkien opettajien polku opettajan ammattiin ei ole samanlainen.

Tämän puheenvuoron tarkoitus on nostaa esiin erilaisia urapolkuja ja niiden haasteita.

Ammatilliset opettajat aloittavat opettajan ja kouluttajan uransa yleensä noin 30-40 vuotiaina perheellisinä oman alansa asiantuntijoina. Ammatillista uraa on tehty jo kymmeniä vuosia ja kosketukset opetusalaan sekä opiskeluun saattavat olla vuosien takaa. Toki työssä opettamista ja ohjaamista on aivan varmasti ollut eri muodoissa pitkin työuraa. Lähtökohta uuteen uraan on usein haastava ja työllistävä, mutta omaa osaamista ja kokemusta on aiemmasta ammatista runsaasti.

Ensimmäisten opetusvuosien aikana opettaja suorittaa **ammatillisen opettajan** pedagogiset opinnot (60 op). Niin kutsutut AmO opinnot. Opinnot suoritetaan ammattikorkeakoulussa ja niiden kesto on yleensä yksi vuosi. Opinnot tehdään varsinaisen työn ohessa usein palkattomilla vapailta. Opiskelijaelämää ei juuri koeta, eikä verkostoja synny. OAJ ja sen toiminta ei juuri näy opintojen aikana.

Monille ammatillisille opettajille opettajan työkuva on toissijainen. Ensimmäinen ura on tehty omalla alalla ja oma ammatti-identiteetti on rakentunut sen varaan. Vanhasta ammattiliitosta on hankalaa irtautua. Aiemman ammattiliiton lehti, koulutukset sekä verkostot koetaan tärkeinä. Tässä asetelmassa OAJ:n on haastava kilpailla. Rinnakkaisjäsenyys on tarjolla kahteen liittoon ja ne tuovat oman lisämaksunsa OAJ:n jäsenmaksun päälle.

Vaikka OAJ:lla on paljon etuja ja se neuvottelee alan työehtosopimukset, on usein erittäin haastavaa perustella liittymisen hyödyt uudelle ammatilliselle opettajalle. Myös vanhojen jäsenten pito on ollut haastavaa. Tänäkin vuonna yhdistyksestä on eronnut useita jäseniä vetoamalla liian suuren jäsenmaksuun. Valtakunnallisten yhdistysten rooli on erittäin tärkeä ammatillisen identiteetin luomiselle ja kehittymiselle. Valtakunnalliset yhdistykset hoitavat suuren osan edunvalvontaan liittyvistä koulutuksista sekä työehtosopimukseen liittyvästä neuvonnasta.

Ammatillisen opettajan sitouttaminen yhteiseen opettajuuteen ei ole helppo tehtävä ja siinä jokaisella yhdistystasolla on oma roolinsa.

Pyydän teitä muistamaan myös ammatilliset opettajat ja heidän erilainen urapolkunsa.